

TESTIMONIS DE LA CAUSA ECOLÒGICA

CHICO MENDES

El Brasil només ha entès Chico Mendes pòstumament. Nascut al *seringal* [plantació de cautxú] Porto Rico, a Xapuri, quan tenia nou anys, el vailet Francisco Alves Mendes Filho va començar a fer de *seringueiro* [recol·lector de cautxú]: era la seva única opció, ja que li va ser negada l'oportunitat d'estudiar. Fins al 1970, els propietaris rurals als *seringais* no permetien l'existència d'escoles. Chico Mendes no va aprendre a llegir fins als 20 anys.

Es va convertir en un defensor del bosc i dels drets dels *seringueiros*, organitzant els treballadors perquè protegissin el medi ambient, les seves cases i famílies contra la violència i la destrucció dels propietaris, i va obtenir suport internacional. L'any 1976 va iniciar una forma de resistència anomenada "empates" [entrebancs], accions col·lectives amb l'objectiu d'impedir (o "entrebancar") l'acció dels treballadors encarregats de la tala d'arbres. Un grup d'entre cent a dues-centes persones (homes, dones i criatures) es dirigeix pacíficament als acampaments i convenç els treballadors perquè abandonin les motoserres.

L'octubre de 1985 lidera la Primera Trobada Nacional dels *Seringueiros* (CNS), del qual es torna el principal referent. A partir d'aleshores, la lluita dels *seringueiros*, sota el seu lideratge, comença a obtenir ressò nacional i internacional, principalment amb la proposta d'"Unió dels Pobles de la Selva", que intentar unir els interessos dels indis i dels *seringueiros* en defensa de la selva amazònica.

L'any 1987, Chico Mendes comença a rebre la visita de membres de l'ONU, a Xapuri. Rep premis i reconeixements (nacionals i internacionals), com una de les persones més destacades d'aquell any en defensa de l'ecologia, com ara el premi Global 500, de la pròpia ONU.

Durant l'any 1988 continua la seva lluita recurrent diverses regions del Brasil, fa conferències i participa en seminaris i congressos, on denuncia l'acció depredadora contra la selva i les accions violentes dels propietaris rurals contra els treballadors de Xapuri. Es realitza el seu gran somni: la implantació de les primeres reserves "extractivistes" creades a l'estat d'Acre, a més d'aconseguir la desapropiació del Seringal Cachoeira, de Darly Alves da Silva, a Xapuri. Des d'aleshores, s'agreugen les amenaces de mort. El 22 de desembre de 1988, Chico Mendes és assassinat a la porta de casa seva. Però no les seves idees ni els seus ideals.

Comissió Pastoral de la Terra Sul do Pará

DOROTHY STANG

Per què van matar la Dorothy?

La resposta rau en el fet que a l'Amazones hi ha dues propostes de desenvolupament ben diferenciades: la de l'"agronegoci" i l'extracció de minerals, que és exclouent i depredadora, i la de la preservació de la natura i la justícia social.

La política de l'"agronegoci" i de l'extracció de minerals està destruint tota la regió amazònica en una cursa suïcida cap al lucre: desforestant il·legalment, incendiant el bosc per plantar-hi herba, aterrant la selva més rica del món per plantar-hi soja, i obrint immensos cràters al cor de l'Amazònia per robar-ne els minerals.

I a l'altra banda del riu, entre els arbres, hi ha aquells que planten cara a aquesta política de mort, i que estan disposats a parar l'avanç del monstre destructor i a ajudar en la construcció d'una altra Amazònia, econòmicament sostenible, socialment justa i ecològicament correcta.

La germana Dorothy formava part del moviment popular. Ella creia que era possible viure en pau amb la selva i treure'n el nodriment digne per a cada família de l'Amazònia. A més, tenia la ferma convicció que "la mort de la selva representa la fi de la nostra vida".

La implantació del PDS (Projecte de Desenvolupament Sostenible) representava, en la pràctica, una reacció a la política de l'"agronegoci" i una seriosa amenaça als lucratis privilegis dels poderosos.

Els PDS eren al mig del camí.

És per això que la Dorothy va ser assassinada covardament el dia 12 de febrer de 2005, amb nou trets, tres dels quals van ser fatals i simbòlics: una bala al cervell, una altra al cor, i una tercera a les seves parts més íntimes. Volien eliminar el pensament, el sentiment i la procreació d'aquella dona petita, senzilla i velleita.

El seu cervell, el seu cor i el seu úter eren l'amenaça al model econòmic instaurat en aquest país, sobretot a l'Amazònia. La seva lluita no s'ha acabat amb la seva mort: continua viva, tal com va dir un dels pagesos d'Anapu:

"Han fet caure la Germana Dorothy, però la seva llavor no s'ha mort: ja ha germinat."

Comitè Dorothy Stang